

BIBLIOGRAFIA
PIŚMIENICTWA O KULTURZE MATERIALNEJ
NA TERENIE PAŃSTWA INKÓW
ZA LATA: 1958 – 2012

OPRACOWANIE
KSYMENA JASIEWICZ

PRZEDMOWA

Inkowie to najbardziej zaawansowana kultura Ameryki przedkolumbijskiej. Ich władcy panowali nad zachodnią częścią kontynentu tworząc bogate, stabilne imperium Tahuán Tin Suyu (Kraj Czterech Dzielnic, były to: Conti Suyu, Colla Suyu, Chíncha Suyu i Anti Suyu), obejmujące tereny dzisiejszych: Ekwadoru, Peru, Boliwii, północnego Chile i północno – zachodniej Argentyny, apogeum rozwoju osiągając w XV wieku. Stolica znajdowała się w Cusco (nazwa „Khoskho” w języku keczua oznacza „pępek świata”).

Istnienie sprawnie funkcjonującego, tak rozległego imperium było możliwe dzięki świetnej armii i doskonałej administracji. Sporą wagę przywiązywano zatem do budowy i należytego utrzymania dróg. Kraj leżał w paśmie Andów, terenie niezwykle trudnym. Łączna długość dróg wynosiła ponad 3500 kilometrów. Inkowie i ich poprzednicy wznosili okazałe świątynie, wspaniałe pałace, solidne tamy, przemysłowe akwedukty, gigantyczne twierdze. Nie znali pisma, łuku architektonicznego, koła, narzędzi żelaznych, zaprawy murarskiej i zwierząt pociągowych, a o doskonałości ich budowli świadczyć może fakt, że gdy kolejne trzęsienia ziemi rujnowały gmachy kolonialne, megality indiańskie trwały bez szkód. Kamienne bloki Tiahuanaco, Ollantaytambo, Tambó Macháy, Sacsahuamán czy Machu Picchu, stare malowidła na naczyniach, zagadkowe tkaniny Paracas, zdumiewająca biżuteria – to kamienie milowe na drodze ludzkości. Jak pisze Siegfried Huber: „Pomniki trwalsze niż spiż stały się mauzoleami ich twórców. Czas zwyciężył wszystko, ziemia wchłonęła w siebie, na swój sposób chroniąc. Przemijanie głośzą pochłonięte przez dżunglę miasta”¹. Na ziemiach dawnego imperium Inków jeszcze niejedno czeka na swojego Bingham’a².

Kultura rozwijająca się na przestrzeni dziejów, w wielu punktach będąca zagadką dla współczesnej inżynierii, zdławiona została przez hiszpańską konkwistę w ciągu kilku zaledwie lat. Spuściznę tę badacze amerykańistyki doceniać zaczęli dopiero w połowie ubiegłego stulecia. Prace badawcze z zakresu omawianej dziedziny nastrożają sporo trudności (eksploracja pochłania ogromne fundusze, bezpośrednie dotarcie do stanowisk wymaga podjęcia ryzyka – klimat, fauna i flora to tylko niektóre z nich).

Literatura przedmiotu nie zawiera, jakby się zdawało, zbyt wielu dzieł o charakterze naukowym czy popularnonaukowym. Problem dotyczący państwa Tahuán Tin Suyu dotąd nie został wyczerpany nawet w połowie. O świetności minionej kultury Inca świadczą w zasadzie tylko źródła materialne. „Gdzie brak źródeł pisanych, o przeszłości mówią kamienie. Z powodu konkwisty to raczej szept niż mowa”³.

WSTĘP

Bibliografia niniejsza dotyczy kultury materialnej w państwie Inków; obejmuje dokumenty zwarte, o charakterze naukowym i popularnonaukowym, opublikowane w języku polskim, w latach 1958 – 2012 (bibliografia retrospektywna). Pominięte zostały przewodniki po krajach Ameryki Łacińskiej. Nie ujęto także literatury o zabarwieniu fantastyczno – naukowym.

Podstawą opracowania bibliografii były: Przewodnik Bibliograficzny, zbiory Biblioteki Narodowej oraz poszukiwania w różnych źródłach bibliograficznych. Mimo dążenia do kompletności, bibliografia może nie być pełnym zbiorem danych. Opisy zostały ułożone wg tytułów, w drugim stopniu szczegółowości. Wybrane opisy otrzymały adnotację, będącą uzupełnieniem mówiącym o wkładzie wybitnych polskich ludzi nauki w konkretne dzieło. Bibliografia zawiera indeksy: osobowy oraz instytucji wydawniczych.

Bibliografia adresowana jest do czytelników chcących poszerzyć swoją wiedzę o zdobyczach materialnych cywilizacji Inca, ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa.

WYKAZ SKRÓTÓW

W bibliografii użyte zostały następujące skróty:

fot. – fotografie

przekł. – przekład

red. – redaktor

rys. – rysunki

s. – strona

tabl. – tablice

tab. – tabele

BIBLIOGRAFIA

1. **Ameryka Łacińska / red. Leon Onichimowski. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1976. – 350 s. : fot. ; 25 cm. – (Kontynenty).**
2. **Ameryka Łacińska w relacjach Polaków : antologia / red. Marcin Kula. – Warszawa : Interpress, 1982. – 409, [3] s. : tabl., mapa ; 24 cm. – ISBN 83-223-1890-1.**

Książka zawiera wstęp i komentarze profesora Marcina Kuli, historyka. Obejmuje relacje m.in.: Strzeleckiego, Domeyki, Wańkowicza.
3. **Ameryka przed Kolumbem / Elisabeth Chesley Bailey ; przekł. M. L. Pisarek. – Warszawa : Nasza Księgarnia, 1973. – 163, [5] s. : tabl. ; 25 cm.**
4. **Antisuyu / Gene Savoy ; przekł. Roma Krzanowska. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1990. – 283, [24] s. ; fot. ; 20 cm. – ISBN 83-08-02022-4.**
5. **Archiwa innych światów : od Nazca do kamieni z Ică / Robert Charroux ; przekł. Marian Miszański. – Łódź : Pandora, 1995. – 135, [1] s. : tabl. ; 19 cm. – ISBN 83-85884-36-X.**
6. **Bogowie i ludzie z Huarochirí / przekł. Jan Szemiński. – Kraków ; Wrocław : Wydawnictwo Literackie, 1985. – 135, [1] s. ; 20 cm. – ISBN 83-08-01285-X.**

Wstęp i objaśnienia – profesor Jan Szemiński, historyk.
7. **Cuzco – Rzym Nowego Świata / Roman Warszewski, Arkadiusz Paul. – Sopot : FitoHerb, 2012. – 197 s. : fot. ; 20 cm. – (Siedem Nowych Cudów Świata). – ISBN 978-83-928135-9-0.**
8. **Czyciele gwiazd : śladami zaginionych kultur peruwiańskich / Miloslav Stingl ; przekł. Piotr Godlewski. – Państwowy Instytut Wydawniczy, 1985. – 247, [1] s. : tabl., tab., mapy ; 21 cm. – ISBN 83-06-01223-2.**

Postłowie, przypisy, bibliografia i konsultacja – profesor Aleksander Posern – Zieliński, chronologia – profesor Andrzej Krzanowski
9. **Delfiny z Ucayali / Janusz Wolniewicz. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1980. – 298 s. : tabl. ; 20 cm. – ISBN 83-11-06465-2.**
10. **Dzieci Słońca / Konrad W. Osterloff – Warszawa : Nasza Księgarnia, 1986. – 270, [2] s. : rys. ; 21 cm. – ISBN 83-01-09015-3.**
11. **Dzieje Ameryki Łacińskiej / Helen M. Bailey ; Abraham P. Nasatir ; przekł. Krystyna Szerer. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwa Naukowe, 1965. – 540, [3] s. : fot. ; 25 cm.**

Wstęp i przypisy – Jan Drohojowski, pracownik placówek dyplomatycznych w Ameryce Łacińskiej.
12. **Dzieje Inków przez nich samych opisane : kroniki peruwiańskie / re. Jan Szemiński ; przekł. Zofia Wasitowa. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1989. – 400, [4] s. : rys., mapy ; 21 cm. – ISBN 83-06-01714-5.**

Zawiera słownik pojęć i nazw oraz chronologię; wstęp i objaśnienia – dr Marcin Mróz.
13. **Dzieje, kultura i upadek Inków / Rudolf H. Nocoń. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1958. – 377 s. : fot., tab., mapy ; 24 cm. – (Prace Etnologiczne Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego ; 5).**

14. *Dzieje kultury latynoamerykańskiej* / red. Marcin F. Gawrycki. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 2009. – 503, [1] s. : fot., tab. ; 24 cm. – ISBN 978-83-01-15983-2.
15. *El Dorado : polowanie na legendę* / Jacek Pałkiewicz, Andrzej Kapłanek. – Poznań : Zysk i S-ka, 2005. – 441, [3] s. : tab., mapy, fot. ; 21 cm. – ISBN 83-7298-806-4.
16. *Historia państwa Inków* / Maria Rostworowska ; przekł. Miłosz Giersz ; Patrycja Prządka-Giersz. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 2007. – 318, [2] s. : fot. ; 22 cm. – ISBN 978-83-06-03057-0.
Zawiera słownik pojęć i nazw. Wprowadzenie – dr hab. Mariusz Ziółkowski, archeolog.
17. *Hombre ; reportaże z Wenezueli, Peru, Boliwii, Chile i Brazylii* / Elżbieta Dzikowska. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1973. – 374, [1] s. : tab., fot. ; 20 cm.
18. *Indianie bez tomahawków* / Miloslav Stingl ; przekł. Piotr Godlewski. – Katowice : Wydawnictwo Śląsk, 1987. – 239, [1] s. : fot., mapy ; 30 cm. – ISBN 83-216-0313-0.
19. *Indiański płomień* / Miloslav Stingl ; przekł. Andrzej Czcibor-Piotrowski. – Warszawa : Nasza Księgarnia, 1983. – 113, [3] s. : tab., fot. ; 20 cm. – ISBN 83-10-08274-6.
20. *Inicjacja* / Roman Warszewski. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1987. – 115, [4] s. ; 20 cm. – ISBN 83-08-01808-4.
21. *Inkowie* / Cieślowska Joanna ; Kunicki Kazimierz. – Warszawa : New Media Concept, 2007. – 143, [1] s. : fot. ; 24 cm. – (Mitologie świata ; 10). – ISBN 978-83-89840-11-0.
22. *Inkowie* / Alfred Métraux ; przekł. Maria Kindler. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1968. – 202 s. : fot., mapy ; 18 cm. – (Omega ; 99).
23. *Inkowie* / Zdzisław Skrok. – Poznań : Polskie Media Amer. Com, 2001. – 21 s. : fot. ; 29 cm. – (Starożytne Cywilizacje : Podróż przez Tysiąclecia). – ISBN 83-7235-785-4.
24. *Inkowie* / Tim Wood ; przekł. Małgorzata Malczyk. – Warszawa : Morex, 1998. – 48 s. : fot. ; 30 cm. – (Podróże przez Historię). – ISBN 83-86848-74-X.
25. *Inkowie : naród Słońca* / Carmen Bernand ; przekł. Krystyna Korzon. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 1994. – 192 s. : fot., mapy ; 18 cm. – (Krajobrazy Cywilizacji). – ISBN 83-723-327-9, ISBN 83-7023-33-2-5.
26. *Inkowie i tajemnica Machu Picchu* / Jacek Walczak. – Warszawa : Świat Książki, 2003. – 175 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 83-7311-900-0.
27. *Kamienie z Ica ; na tropach cywilizacji ery dinozaurów* / Cornelia Petratu ; Bernard Roidinger ; przekł. Wanda Moska. – Gdynia : Uraeus, 1996. – 258, [1] s. : fot., rys., tab., mapy ; 21 cm. – ISBN 83-85732-24-1.
28. *Kobieta w dawnej Ameryce* / Ferdinand Anton ; przekł. Egbert W. Skowron. – Warszawa : Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe, 1974. – 78, [6] s., [112] s. tabl. ; fot., mapy ; 28 cm. – (Wizerunek Kobiety).
29. *Kobieta w życiu Indian Ameryki Południowej* / Rudolf H. Nocoń. – Katowice : Śląsk, 1967. – 306 s. : tabl., fot. ; 25 cm.
30. *Konkwistadorzy* / Jacques Lafaye ; przekł. Eligia Bąkowska. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1966. – 159, [2] s. : fot. ; 18 cm. – (Omega ; 59).

31. Kraina Inkarrí : szkice etnologiczne o Peru / Aleksander Posern-Zieliński. – wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1985. – 301, [2] s. : fot. ; 19 cm. – ISBN 83-04-01745-8.
32. Królestwo złotych łez / Zenon Kosidowski. – Warszawa : Iskry, 1979. – 446 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 83-207-0013-2.
33. Księga Indian / Ewa Lips ; przekł. Kazimierz Piesowicz. – Warszawa : Wiedza Powszechna, 1971. – 436, [3] s. : tabl. ; 21 cm.
34. Kultura Chancay : środkowe wybrzeże Peru u schyłku epoki prekolumbijskiej (X-XVI w.) / Andrzej Krzanowski. – Kraków : Instytut Ameryki i Studiów Polonijnych Uniwersytetu Jagiellońskiego ; Warszawa : Polskie Towarzystwo Studiów Latinoamerykanistycznych, 2008. – 225 s. : fot., mapa ; 25 cm. – ISBN 978-83-928476-0-1.
35. Limańskie ABC / Elżbieta Dzikowska. – Warszawa : Iskry, 1982. – 269 s. : fot. ; 20 cm. – ISBN 83-207-0253-4.
36. Machu Picchu : sto lat poi godzinie zero / Roman Warszawski ; Arkadiusz Paul. – Sopot : FitoHerb, 2010. – 157 s. : fot. ; 20 cm. – (Siedem Nowych Cudów Świata). – ISBN 978-83-928135-1-4.
37. Miły, rytuały i polityka Inków / Jan Szemiński ; Mariusz Ziółkowski. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 2006. – 358, [1] s. : tabl. ; 25 cm. – ISBN 83-06-02993-3.
38. O Inkach uwagi prawdziwe / Inca Garcilaso de la Vega ; przekł. Jan Szemiński. – Warszawa : Trio, 2000. – 742 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 83-85660-91-7.
Objaśnienia – Jan Szemiński, historyk.
39. O sztuce dawnej Ameryki : Meksyk i Peru / Jan Białostocki. – Warszawa : Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, 1972. – 118 s. : fot. ; 26 cm.
40. Od szamana do kapłana : ewolucja systemów religijnych w Ameryce Południowej / Agnieszka Kasińska-Metryka. – Kraków : Fotobit, 1996. – 90, [2] s. : fot. ; 24 cm. – ISBN 83-904805-1-4.
41. Odkrycie Machu Picchu / Jacek Walczak. – Gdynia : Novae Res – Wydawnictwo Innowacyjne, 2012. – 277, [2] s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 978-83-7722-425-0.
42. Ostatnie dni Inków / Kim MacQuarrie ; przekł. Mariusz Ferek. – Poznań : Dom Wydawniczy Rebis, 2009. – 576 s. : fot. ; 23 cm. – ISBN 978-83-7510138-6.
43. Państwo Inków / Siegfried Huber ; przekł. Tadeusz Piotrowski. – Warszawa : Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1968. – 347, [1] s. : tabl., mapy, rys., fot. ; 20 cm. – (Biblioteka Problemów, ISSN 0137-5032 ; 118).
Przedmowa – profesor etnologii Maria Frankowska. Praca zawiera słownik pojęć i nazw.
44. Peru / Zdzisław Preisner. – Bielsko-Biała : Wydawnictwa Pascal, 2008. – 175, [1] s. : fot. ; 30 cm. – (Wyprawy Marzeń). – ISBN 978-83-7513-369-1.
45. Peru / red. Joanna Cieślewska. – Warszawa : New Media Concept, 2008. – 143, [1] s. : fot. ; 25 cm. – (Cuda Świata ; 7). – ISBN 978-83-89840-35-6.
46. Peru / Joanna Zaborowska. – Warszawa : Mediaprofit, 2006. – 356 s. : fot., mapy ; 23 cm. – (Biblioteka Gazety Wyborczej. Podróże Marzeń ; 25). – ISBN 83-60174-25-3.
47. Peru : petroglify : rozważania etnologiczne / Jacek Olędzki. – Warszawa, 2003. – 31, [2] s. : tabl., fot. ; 30 cm.

48. Peru przed Inkami / Edward P. Lanning ; przekł. Roma Krzanowska. – Kraków ; Wrocław : Wydawnictwo Literackie, 1985. – 215, [1] s. : fot., mapy, tab., tabl. ; 20 cm. – ISBN 83-08-01410-0.
49. Pizarro : pogromca Inków / Stuart Stirling ; przekł. Maciej Nowak-Kreyer. – Warszawa ; Amber, 2005. – 145, [3] s. : fot. ; 24 cm. – (Wielcy Historii). – ISBN 83-241-2318-0.
50. Podbój imperium Inków i Azteków / Andrzej Tarczyński. – Warszawa : Bellona, 2009. – 357, [4] s. : tabl., mapy ; 24 cm. – ISBN 978-83-11-10980-3.
51. Podbój Peru / William H. Prescott ; przekł. Franciszek Bartkowiak. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1969. – 519, [1] s. : fot., mapy ; 25 cm.
52. Podróże po Tawaintisuyu / Janusz Wolniewicz. – Warszawa : Krajowa Agencja Wydawnicza, 1974. – 98 s. : fot. ; 21 cm.
53. Połączana dZungla / Olgierd Budrewicz. – Warszawa : Iskry, 1967. – 280 s. ; 20 cm. – (Naokoło Świata).
54. Pradzieje Południowego Peru : rozwój kultury Costa Extremo Sur / Józef Szykalski. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2005. – 419 s. : fot., mapy ; 24 cm. – (Acta Universitatis Wratislaviensis. Studia Archeologiczne, ISSN 0081-6302 ; 38). – ISBN 83-229-2679-0.
55. Prahistoria andyjskiej doliny : stuium przedhiszpańskiego osadnictwa w dorzeczu Alto Chicamy w północnych Andach, Peru / Andrzej Krzanowski. – Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1984. – 232, [1] s. : fot., mapy, tab. ; 21 cm. – (Popularnonaukowa Biblioteka Archeologiczna, ISSN 0551-5270 ; 23). – ISBN 83-04-01646-X.
56. Prekolumbijski image Peru : rola archeologii i dziedzictwa inkaskiego w kształtowaniu peruwiańskiej tożsamości narodowej / Marta Kania. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, 2010. – 363 s. ; 21 cm. – (Studia Latnoamerykańskie Uniwersytetu Jagiellońskiego ; 12). – ISBN 978-83-242-1245-3.
57. Problematyka konserwatorska przedinkaskiej architektury kultury Nazca : na podstawie badań budowli centrum ceremonialnego w Cahuachi w Peru / Sławomir Skibiński. – Kraków : Politechnika Krakowska, 1994. – 117 s. : fot. ; 24 cm. – (Architektura, ISSN 0860-097X ; 180).
58. Przekłete lzy Słońca / Aleksander Rowiński. – Warszawa : Oficyna Literatów Rój, 2006. – 353, [7] s. : fot. ; 23 cm. – ISBN 978-83-85049-99-9.
59. Skarby kultury i przyrody świata : Ameryka Środkowa i Południowa / Jürgen Lotz ; Jochen Schürmann ; przekł. Bogdan Bacik ; Wacław Pełczyński. – Warszawa : Penta, 1999. – 334, [1] s. : fot., mapy ; 29 cm. – (UNESCO, Światowe Dziedzictwo Kulturalne i Naturalne). – ISBN 83-85440-58-5.
60. Skrzydlaci ludzie z Nazca : i inne reportaże z Ameryki Łacińskiej / Roman Warszawski. – Gdańsk : Wydawnictwo Tower Press, 2000. – 146 s. : tabl., mapy ; 21 cm. – ISBN 83-87342-21-1.
61. Słynne miejsca wczoraj i dziś / Stefania Perring ; Dominic Perring ; przekł. Barbara Tkaczow. – Warszawa : G+J Gruner+Jahr Polska, 2003. – 144 s. : fot. ; 23 cm. – (Poznać i Zrozumieć Świat. Focus). – ISBN 83-89221-89-6.
62. Starożytne Peru / Józef Szykalski. – Wrocław : Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 2010. – 507, [3] s. : fot. ; 25 cm. – (Złota Seria Uniwersytetu Wrocławskiego, ISSN 0239-6661 ; 5). – ISBN 978-83-229-3126-4.

63. *Sztuka Ameryki, 3: twórczość Indian południowoamerykańskich* / Frederick J. Dockstader ; przekł. Ewa Kuryluk. – Warszawa : Wydawnictwa artystyczne i Filmowe, 1977. – 210 s. : tabl., fot. ; 17 cm. – (Kultury Starożytne i Cywilizacje Pozaeuropejskie).
64. *Sztuka indiańska od Meksyku do Peru* / Lajos Bolgár ; Tamás Kovács ; przekł. Irena Dulewiczowa. – Warszawa : Wydawnictwa Artystyczne i Filmowe, 1985. – 25 s, [230]s. tabl. ; 27 cm. – ISBN 83-221-0376-X.
65. *Śladami Inków : Ameryka Południowa* / Mirosława Czerny. – Warszawa : Młodzieżowa Agencja Wydawnicza, 1986. – 32 s. : fot., mapy ; 24 cm. – (Globus). – ISBN 83-203-2082-8.
66. *Tajna misja – El Dorado : rozwianie zagadki sprzed 500 lat!* / Roman Warszawski. – Gdańsk : Tower Press, 2005. – 256 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 83-87342-95-5.
67. *Tam, gdzie rośnie wilcacora* / Warszawski Roman ; Maciej Kostun ; Dariusz Szmidt. – Gdańsk : Tower Press, 2003. – 107, [10] s. : fot. ; 20 cm. – ISBN 83-87342-58-0.
68. *Tropem złota* / Elżbieta Dzikowska. – Warszawa : Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1970. – 287, [1] s. : tabl. ; 20 cm.
69. *Vilcabamba : ostatnia stolica Inków* / Elżbieta Dzikowska. – Warszawa : Kfrajowa Agencja Wydawnicza, 1979. – 141, [3] s. : fot. ; 20 cm.
70. *Vilcabamba 1572* / Roman Warszawski. – Warszawa : Bellona, 2011. – 236 s. : tabl. ; 20 cm. – (Historyczne Bitwy). – ISBN 978-83-11-12108-9.
71. *W imperium Słońca : wędrówka śladami Inków* / Karin Muller ; przekł. Lesław Adamski. – Warszawa G+J RBA, 2001. – 311, [1] s. : fot., mapy ; 24 cm. – (Na Krańce Świata). – ISBN 83-88132-60-1.
72. *W poszukiwaniu Eldorado* / Charles J. Hagner ; przekł. Urszula Dzieciatkowska. – Warszawa : Amber, 1998. – 167, [1] s. : fot., mapy ; 28 cm. – (Zaginione Cywilizacje). – ISBN 83-7169-850-X.
73. *W poszukiwaniu Eldorado i ziemi obiecanej* / Zdzisław Skrok. – Warszawa : Iskry, 1985. – 171 s. : fot. ; 21 cm. – ISBN 83-2070689-0.
74. *Zaginione cywilizacje* / Aleksander Kondratov ; przekł. Stefan Michalski. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 1971. – 238, [3] s. : tabl. ; 21 cm.
75. *Zaginione miasta i pradawne tajemnice Ameryki Południowej* / David H. Childress ; przekł. Krzysztof Kurek. – Warszawa : Amber, 2000. – 344 s. : fot. ; 24 cm. – (Księgi Tajemnic). – ISBN 83-7245-528-7.
76. *Zaginione miasto Inków : dzieje Machu Picchu i jego budowniczych* / Hiram Bingham ; przekł. Roma Krzanowska. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1982. – 156, [7] s. : tabl., mapy, rys. ; 21 cm. – ISBN 83-08-00853-4.
- Postowie, bibliografia, wybór ilustracji – profesor Andrzej Krzanowski.
77. *Zaginiony grobowiec Wirakoczy* / Maurice M. Cotterell ; przekł. Grażyna Gasparska. – Warszawa : Amber, 2003. – 181, [3] s. : tabl. ; 24 cm. – (Tajemnice Przeszłości). – ISBN 83-241-0264-7.

INDEKS OSOBOWY

- Adamski Lesław 71
Bacik Bogdan 59
Bailey, Helen M. 11
Baity, Elizabeth Chesley 3
Bartkowiak Franciszek 51
Bąkowska Eligia 30
Bernand Carmen 25
Białostocki Jan 39
Bingham Hiram 76
Bolgár Lajos 64
Budrewicz Olgierd 53
Charroux Robert 5
Childress, David H. 75
Cieślewska Joanna 21, 45
Cotterell, Maurice M. 77
Czycibor-Piotrowski, Andrzej 19
Czerny Mirosława 65
Dockstader, Frederick J. 63
Domeyko Ignacy 2
Drohojowski Jan 11
Dulewiczowa Irena 64
Dzieciatkowska Urszula 72
Dzikowska Elżbieta 17, 35, 68, 69
Ferdinand Anton 28
Ferek Mariusz 42
Frankowska Maria 43
Garcilaso de la Vea, Inca 38
Gasparska Grażyna 77
Gawrycki, Marcin F. 14
Giersz Miłosz 16
Giersz Patrycja – zob. Prządka-Giersz, Patrycja
Godlewski Piotr 8, 18
Hagner, Charles J. 72
Huber Siegfried 43
Kania Marta 56
Kapłanek Andrzej 15
Kasińska-Metryka, Agnieszka 40
Kindler Maria 22
Kondratov Aleksander 74
Korzon Krystyna 25
Kosidowski Zenon 32
Kostun Maciej 67
Kovács Tamás 64
Krzanowska Roma 4, 48, 76
Krzanowski Andrzej 8, 34, 55, 76
Kula Marcin 2
Kunicki Kazimierz 21
Kurek Krzysztof 75
Kuryluk Ewa 63
Lafaye Jacques 30
Lanning, Edward P. 48
Lotz Jürgen 59
MacQuarrie Kim 42
Malczyk Małgorzata 24
Métraux Alfred 22
Michalski Stefan 74
Miszański Marian 5
Moska Wanda 27
Mróz Marcin 12
Muller Karin 71
Nasafir, Abraham P. 11
Nocoń, Rudolf, H. 13, 29
Nowak-Kreyey, Maciej 49
Ołędzki Jacek 47
Onichimowski Leon 1
Osterloff, Konrad w. 10
Pałkiewicz Jacek 15
Paul Arkadiusz 7, 36

Perring Dominic 61
Perring Stefania 61
Petratu Cornelia 27
Petryński Wiesław 59
Piesowicz Kazimierz 33
Piotrowski Tadeusz 43
Pisarek, M. L. 3
Pizarro Francisco 49
Posern-Zieliński, Aleksander 8, 31
Preisner Zdzisław 44
Prescott, William H. 51
Prządka-Giersz, Patrycja 16
Roidinger Bernard 27
Rostworowska Maria 16
Rowiński Aleksander 58
Savoy Gene 4
Schürman Jochen 59
Skibiński Sławomir 57
Skowron, Egbert W. 28
Skrok Zdzisław 23, 73
Stingl Miloslav 8, 18, 19
Stirling Stuart 49
Strzelecki, Paweł Edmund 2
Szemiński Jan 6, 12, 37, 38
Szerer Krystyna 11
Szmidt Dariusz 67
Szykulski Józef 54, 62
Tarczyński Andrzej 50
Tkaczow Barbara 61
Walczak Jacek 26, 41
Wańkiewicz Melchior 2
Warszewski Roman 7, 20, 36, 60, 66, 67, 70
Wasitowa Zofia 12
Wolniewicz Janusz 9, 52
Wood Tim 24
Zaborowska Joanna 46
Ziółkowski Mariusz 16, 37

INDEKS INSTYTUCJI WYDAWNICZYCH

- Amber 72, 75, 77
Bellona 50, 70
Dom Wydawniczy Rebis 42
Fitobił 40
FitoHerb 7, 36
G+J.Gruner+Jahr Polska 61
G+J RBA 71
Interpress 2
Iskry 32, 35, 53, 73
Krajowa Agencja Wyawnicza 1, 52, 69
Mediaprofit 46
Młodzieżowa Agencja Wydawnicza 65
Morex 24
Nasza Księgarnia 3, 10, 19
New Media Concept 21, 45
Novae Res – Wydawnictwo Innowacyjne 41
Oficyna Literatów Rój 58
Pandora 5
Państwowe Wydawnictwo Naukowe 11, 14, 22,
30, 43
Państwowy Instytut Wydawniczy 8, 12, 16, 37, 51,
74
Penta 59
Polskie Media Amer. Com. 23
Polskie Towarzystwo Słuiów
Latynoamerykańskich 34
Świat Książki 26
Towarzystwo Autorów i Wydawnictw Prac
Naukowych Universitatis 56
Tower Press 60, 66, 67
Trio 38
Uraeus 27
Wiedza Powszechna 33
Wydawnictwa Pascal 44
Wydawnictwo Artystyczne i Filmowe 28, 39, 63,
64
Wydawnictwo Dolnośląskie 25
Wydawnictwo Literackie 4, 6, 20, 48, 76
Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej
9, 17, 68
Wydawnictwo Śląsk 18, 29
Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 54,
62
Zakład Narodowy im. Ossolińskich 13, 31, 55
Zysk i S-ka 15

ZAKOŃCZENIE

Zebrane opisy dowodzą, że nie ma zbyt wielu dokumentów zwartych o charakterze naukowym i popularnonaukowym poruszających zagadnienie kultury materialnej Inca. Autorzy interesowali się głównie tematyką społeczną na podłożu historycznym i religijnym. Determinowane jest to wszechobecnością wierzeń w życiu Indian, wpływem religii na rzemiosło i budownictwo. Najcenniejsze treściowo, w pełni opracowane dzieła powstały w drugiej połowie ubiegłego stulecia: zaliczyć tu można prace: Rudolfa H. Noconia (1958), Alfreda Métraux (1968), Siegfrieda Hubera (1968), Williama H. Prescottta (1969), Hiram Bingham (1982). Wzmożenie piśmiennictwa można zaobserwować u schyłku wieku XX, ale znamienne jest to, że treści są coraz bardziej pobieżnie omawiane, a obok licznych reportaży znajduje się niewielki procent prac będących wynikiem badań naukowych. Pełne ujęcie bibliografii (pierwszej i prymarnej) wymagałoby analizy dokumentów wydawnictw ciągłych takich, jak „Kontynenty”.

PRZYPISY

¹ Siegfried Huber: Państwo Inków. Warszawa 1968, s. 124.

² Hiram Bingham, kierownik wyprawy Uniwersytetu Yale mającej na celu odszukanie ostatniej stolicy Inków, Vilcabamby; w 1911 odkrył Machu Picchu.

³ Olgierd Bubrewicz: Połączana dżungla. Warszawa 1974, s. 290.